

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. május 20. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2007. október 11. napján kihirdetett **1.B.380/2006/27.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** akként, hogy a 3./ alatti cselekményt befolyással üzérkedés büntettének [Btk. 256. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont II. fordulat, c) pont] minősíti.

Az első fokú eljárás során felmerült és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen: 45.568.- (negyvenötezer-ötszázhatvannyolc) forint.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a fellebbezési eljárás során felmerült 3.600.- (háromezer-hatszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. vesztegetést színlelve elkövetett befolyással üzérkedés büntettében és 2 rb. csalás büntettében, ezért - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap börtönre és 100.000.- forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. A kiszabott pénzmellékbüntetést, meg nem fizetés esetén 5.000.- forintonként rendelte a főbüntetés végrehajtása esetén börtönben, végre nem hajtása esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

Kötelezte a bíróság a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül fizessen meg kártérítés címén 1. sz. magánfél részére 200.000.- forintot, míg 2. sz. magánfél részére 50.000.- forintot, továbbá az államnak 19.000.- forint eljárási illetéket.

Kötelezte arra is a vádlottat, hogy a Csongrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalának külön felhívása szerint fizesse meg az ügyben felmerült 44.568.- forint bűnügyi költséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést felmentés érdekében, elsődlegesen bűncselekmény hiánya, másodlagosan bizonyítottság hiánya okából. A védő és hozzá csatlakozva a vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen ezt meghaladóan kérte azt is, hogy az ítélőtábla a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igények érvényesítését utasítsa egyéb törvényes útra.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.62/2008. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, és az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Az ítélőtábla álláspontja szerint a bejelentett fellebbezések nem alaposak.

Az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint felülbírálván az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. A Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az első fokú ítélet tényállását azonban az iratok egybehangzó adatai, valamint tényből levont következtetés alapján az alábbiak szerint kiegészítette:

A vádlottal szemben a Szegedi Városi Ügyészség 2004. április 13. napján történt vádemelése folytán a Szegedi Városi Bíróságon sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt B.842/2004. szám alatt folyt büntetőeljárás. Ebben az ügyben a bíróság a vádlottat 2007. november 21. napján - jogerősen - próbára bocsátotta.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelte azt a tény, hogy a vádlott büntetőeljárás hatálya alatt követte el a tényállásban írt cselekményeit, ennek azonban a tényállásbeli alapját nem adta meg, ezért az ítélőtábla a fellebbezési eljárás során a korábbi büntetőeljárás adatait a tényállás részévé tette.

Az 1./ és 2./ tényállási pontban írt bűncselekményekkel okozott 50.000.-, illetőleg 200.000.- forint kár nem térült meg, a megtérítésük érdekében 2. sz. magánfél és 1. sz. magánfél a büntetőeljárás során polgári jogi igényt terjesztettek elő.

Bf.I.95/2008/5.

A vádlott az 1./ és 2./ tényállási pontban írt cselekményeit az ott írt kárösszegek, mint jogtalan hasznok megszerzése végett követte el.

Az ítéleti tényállás ez irányú kiegészítése azért volt szükséges, mert a csalás büntetnének megállapítása kizárólag jogtalan haszonszerzési célzat fennállta esetén lehetséges. Az irányadó tényállásból kikövetkeztethetően ez a célzat a vádlottnál mind az 1./, mind a 2./ alatti bűncselekmény esetén fennállt, azonban az első fokú ítélet nem tartalmazta, ezért az ítélet tábla a tényállást ezt pótolva kiegészítette.

A vádlott az 1./-3./ alatti cselekményeit rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el.

Az elsőfokú bíróság a vádlott 1./ és 2./ pontban írt cselekményeit üzletszerűen elkövetettnek értékelte, míg a 3./ alatti cselekmény tekintetében nem, így ez utóbbi cselekmény vonatkozásában a tényállás nem tartalmaz az üzletszerűséget megalapozó megállapítást. A 3./ alatti cselekményt, a későbbiekben írt okok miatt, azonban az ítélet tábla az üzletszerűséget érintően eltérően minősítette, amire figyelemmel ezen cselekmény esetén is szükséges tényállásbeli alapként rögzíteni a rendszeres haszonszerzésre törekvést.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, azt az ítélet tábla a fenti kiegészítésekkel az ítéletkézése alapjául elfogadta.

Ami a felmentéseket célzó fellebbezéseket illeti, megállapítható, hogy azok a bizonyítékok mérlegelését támadják.

A megyei bíróság a széleskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokról az ítéletében részletesen számot adott. A vádlott az eljárás során következetesen tagadta, hogy a terhére rótt cselekményt elkövette volna, állította, hogy ő a sértettektől nem vett át pénzt, arra hivatkozva, hogy ügyvéd, továbbá 1. sz. sértettnek nem ajánlotta fel, hogy a büntető ügyével kapcsolatosan 300.000.- forintért vádalkut fog kötni, és emiatt 1. sz. sértett nem fog előzetes letartóztatásba kerülni.

Mind 1. sz., mind 2. sz. sértettek az ügy érdemét tekintve - egy tényállítás kivételével - következetes vallomásokot tettek az eljárás során, melyek a vádlott védekezésével ellentétesek voltak. Vallomásaikat alátámasztották az egyéb személyi bizonyítékok is: a sértettek barátnőjének, (barátnő neve); 2. sz. sértett könyvelőjének, (könyvelő neve); valamint a Szegedi Drogambulancia vezetőjének, (vezető neve) a tanúvallomása is.

Az elsőfokú bíróság külön foglalkozott az ítéletében azokkal a valótlan tényállításokkal, melyek szerint a sértettek az eljárás nyomozati szakában - pontosan a

terhelttel történő szembesítésükig (nyom. ír. 130. o. és 132. o.) - a megismerkedés helyeként a **(diszkó megnevezése)** diszkót jelölték meg, míg ekkortól már a tényállásban is megállapított **(utca megnevezése)** utcai lakást. Ennek az eltérésnek az okát feltárta, és arra az álláspontra jutott, hogy a sértettek megfelelő magyarázatot adtak a valótlan tényállításaikra. Mivel ezt meghaladóan vallomásuk viszont érdemben egybehangzó volt, és azt alátámasztották a vádlott védekezésével szembenálló bizonyítékok is, ezért azt a tényállásának alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során tehát megfelelő indokát adta annak, hogy miért vetette el a vádlott védekezését, és a fentebb írt kiegészítésekkel hiánytalan tényállást állapított meg.

Fellebbezési szakban megalapozott tényállás esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére, ezért a tényállást támadó és a felmentést célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményeit is túlnyomórészt a törvénynek megfelelően minősítette.

Az üzletszerűségnek az 1./ és 2./ pontokban írt cselekmények tekintetében történt megállapítása a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően történt meg (BH 2006.6; Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.318/2004/4.), tévedett azonban a megyei bíróság akkor, amikor a 3./ tényállási pontban írt cselekményt nem minősítette üzletszerűen elkövetettnek is.

A BK. 109. számú Kollégiumi Állásfoglalás helyébe lépő BKv. 39. számú Kollégiumi vélemény (közzétéve: Bírósági Határozatok 2008/3. szám) III. pontja szerint a hasonló jellegű bűncselekmények együttes elbírálása során megalapozhatják az üzletszerű elkövetés megállapítását. A kollégiumi vélemény külön nevesíti a befolyással üzérkedés és a csalás hasonló jellege megállapításának a lehetőségét.

Az ítéletábra megvizsgálta az 1./, 2./, illetőleg a 3./ tényállási pontban írt cselekményekkel kapcsolatos körülményeket, és megállapította, hogy mindhárom vonatkozásában az üzletszerű elkövetés, mint minősítő körülmény megállapítható. A 3./ tényállásban írt cselekmény az 1./ és 2./ tényállásban írt

Bf.I.95/2008/5.

cselekményekkel ugyanis olyan jelleghasonlóságot mutat, amely a rendszeres haszonszerzésre törekvés megállapítására lehetőséget ad. A vádlott által kifejtett elkövetési magatartásokból, és az ebből kirajzolódó megtevésestől alapuló

elkövetési módból is az látszik, hogy a vádlott a csalások és a befolyással üzérkedés esetén is ugyanazt a módszert alkalmazva törekedett a pénzszerzésre.

Tehát a megvalósított bűncselekmények jellege és a vádlott elkövetéskori életvitele alapján a rendszeres haszonszerzésre törekvés mindhárom bűncselekmény esetén megállapítható.

Ennek megfelelően az ítélet tábla a vádlott 3./ tényállási pontban írt cselekményét a Btk. 256. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pont II. fordulata, illetőleg c) pontja szerint minősülő vesztegetést színlelve, üzletszerűen elkövetett befolyással üzérkedés bűntettének minősítette. A másodfokú határozatának rendelkező részében a megváltozott minősítés szerinti megnevezést azonban a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiuma által kiadott, a bűncselekmények megnevezéséről szóló BKv 61. számú kollégiumi véleménynek megfelelően tüntette fel.

Az elsőfokú bíróság által felsorolt bűnösségi körülmények annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy az ítélet tábla további súlyosító körülményként értékeli azt, hogy a 2./ tényállási pontban írt cselekményt a vádlott a minősítést megalapozó 200.000.-forint értékhatár felső értékére követte el (BKv. 56. III/3. 4. bek.), illetőleg, hogy a befolyással üzérkedés minősítésének részbeni változása folytán már kétszeresen minősül (III/5. 2. bek.).

A teljes körű felülbírálat keretében az ítélet tábla megállapította, hogy az így kiegészített bűnösségi körülmények mellett sem tévedett a megyei bíróság akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy a büntetési célok a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetéssel is elérhetők. Mind a szabadságvesztés, mind a próbaidő tartama arányos mértékű. E körben az első fokú ítélet jogi indokolását azonban az ítélet tábla annyiban kiegészíti, hogy a büntetés kiszabására a Btk. 87. § (1) bekezdés és (2) bekezdés c) pontja alapján került sor. A vádlottal szembeni pénzmellékbüntetés kiszabására a törvénynek megfelelően került sor, és annak összegét is arányos mértékben határozta meg a megyei bíróság.

A védőnek és a hozzá csatlakozó vádlottnak a fellebbezési nyilvános ülésen előterjesztett, a polgári jogi igények érvényesítésének egyéb törvényes útra történő utasítását célzó indítványát az ítélet tábla az alábbiak miatt nem tartotta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a polgári jogi igények elbírálása során a törvénynek megfelelően járt el, melynek az alapját az adta, hogy a sértettek, mint magánfelek határozott összegű, a sérelmükre megvalósult bűncselekménnyel okozott kárral megegyező mértékben terjesztették elő a polgári jogi igényeiket. Mivel ezekről helyesen rendelkezett a megyei bíróság, ezért ezen rendelkezésnek a megváltoztatására nincs törvényes lehetőség.

Az első fokú ítélet jogi indokolása annyiban azonban kiegészítésre szorul, hogy a megyei bíróság a polgári jogi igényekről a Be. 335. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az ügydöntő határozatában.

Észlelte az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegét nyilvánvaló összeadási hiba miatt pontatlanul - 1.000.- forinttal kisebb összegben - határozta meg, ezért az erre vonatkozó ítéleti rendelkezést helyesbítette.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárás során a vádlott kirendelt védőjének díjával összesen 3.600.- forint költség merült fel, melynek a megfizetésére az ítéletábra a vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Szeged, 2008. május 20.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéletábra Bf.I.95/2008/5. számú ítélete és a Csongrád Megyei Bíróság 1.B.380/2006/27. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és a felfüggesztett rész kivételével végrehajtható.

Szeged, 2008. május 20.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke